

Pirkanmaan hyvinvointialue
PL 272, 33101 Tampere
pirha.fi

Valiokunnan lausunto
14.11.2023

Hyvinvointi- ja kokonaisturvallisuusvaliokunnan lausunto Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja -suunnitelmasta 2023–2026 sekä alueellisista hyvinvointisuunnitelmista

Hyvinvointi- ja kokonaisturvallisuusvaliokunta lausuu Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja -suunnitelmasta 2023–2026 sekä alueellisista hyvinvointisuunnitelmista seuraavasti:

Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2023–2026 (sekä kaikkia hyvinvointisuunnitelmia koskevat yhteiset kommentit)

Valiokunnan näkemyksen mukaan suunnitelmassa on paljon hyvää ja se on tehty vahvalla ammattitaidolla. Lisäksi painopisteet ovat laadukkaita ja hyvin valittuja.

Hyte-kerroin olisi kuitenkin hyvä avata vielä osana suunnitelmaa, jotta se avautuisi kaikille suunnitelmaa lukeville.

Valiokunta katsoo, että työikäisten ihmisten osuus suunnitelmassa pitäisi painottua enemmän.

Hyvinvointisuunnitelman jalkauttamista pidetään suuressa roolissa jo suunnitelman luomis- ja hyväksymisvaiheessa. Lisäksi viestinnän merkitys sekä suunnitelman jalkauttaminen täytyy

Valiokunta katsoo, että kolmannen sektorin mahdollisuuksien tulisi näkyä suunnitelmassa vahvemmin.

Pirkanmaan hyvinvointialueen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma

Suunnitelmassa pitäisi nostaa kärkeen ennalta ehkäisy ja varhainen puuttuminen. Tällä hetkellä aihealueet jäävät liian pienelle huomiolle.

Valiokunta katsoo, että suunnitelmassa on painotettu liikaan digitaalisuuteen. Nuorten elämässä on jo paljon digitaalisia asioita, joten olisi hyvä painottaa suunnitelmassa myös fyysisiä

tapaamisia. Lisäksi sosiaalisen median haasteet ja mahdollisuudet tulisi nostaa suunnitelmassa paremmin esille.

Koulukiusaaminen ja sen näkyminen nuorten hyvinvoinnissa eivät nouse suunnitelmassa, vaikka se vaikuttaa monien lasten ja nuorten elämään.

Valiokunta katsoo, että psykiatrisen sairaanhoitajan ja terveydenhoitajan rooli pitäisi olla suunnitelmassa vahvemmin läsnä.

Pirkanmaan hyvinvointialueen neuvolasuunnitelma

Valiokunta katsoo, että suunnitelma on kunnianhimoton ja tavoitteiden pitää olla korkeammalla.

Suunnitelmassa tulisi valiokunnan mukaan neuvoloiden resurssi pitäisi käyttää paremmin hyödyksi, sillä neuvoloissa tavataan kaikki lapset, vanhemmat sekä perheet. Neuvoloiden perusasiat tulee laittaa kuntoon.

Valiokunnan mukaan suunnitelmassa pitäisi näkyä vahvemmin myös vanhemmuuden tukeminen sekä koko perheen tilanteen arviointi.

Lisäyksenä suunnitelmaan valiokunta esittää seuraavaa: "Vertaistukea ja vanhemmuuden taitojen opettelua tulee tarjota perheille myös kolmannen sektorin kautta."

Lisäksi vaikeiden asioiden puheeksi ottamisen -kulttuuria tulisi suunnitelmassa nostaa esille vahvemmin, jotta se olisi myös osa arkipäivää neuvoloissa.

Pirkanmaan hyvinvointialueen opiskeluhoollon suunnitelma

Valiokunta katsoo, että opiskeluhoollon suunnitelma on todella ylätasoista tekstiä. Lisäksi valiokunta toivoo suunnitelmaan konkreettisemmin asioiden avaamista.

Ennaltaehkäisyyn pitäisi valiokunnan mukaan olla suuremmassa roolissa suunnitelmassa. Suunnitelman painopiste pitää siirtää vahvemmin ennaltaehkäisyyn myös opiskeluhoollon.

Konkreettisena ehdotuksena valiokunta katsoo, että ennaltaehkäisevänä toimenpiteenä suunnitelmaan pitäisi lisätä toiselle asteelle ikäluokkatarkastukset.

Pirkanmaan hyvinvointialueen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma sekä Pirkanmaan hyvinvointialueen ehkäisevän päihdetyön suunnitelma

Suunnitelmassa on otettava huomioon, miten eliniän odotusten nouseminen vaikuttaa tulevaisuudessa.

Valiokunta huomauttaa, että tilastomerkintöjä tulee tarkastella tarkemmin jatkossa.

Lisäksi ikäihmisten ehkäisevän päihdetyön roolin pitäisi olla entistä vahvempaa sekä erilaisten addiktioiden ehkäisyyn pitäisi näkyä vahvemmin. Ikäihmisten tilanteisiin ja huoliin pitäisi valiokunnan mukaan tarttua nopeammin sekä näiden aiheiden pitäisi näkyä vahvemmin suunnitelmissa.

Valiokunta katsoo, että järjestötyön sekä kolmannen sektorin rahoitus tulee ottaa huomioon paremmin suunnitelmissa.

Hyvinvointi- ja kokonaisturvallisuusvaliokunnan puolesta 14.11.2023

Roope Lehto, puheenjohtaja

Jori-Pekka Träskbäck, 1. varapuheenjohtaja

Linda Lähdeniemi, 2. varapuheenjohtaja